

Sprawozdanie z Zadania na rzecz Postępu Biologicznego w Produkcji Roślinnej za rok 2023

Badanie zróżnicowania interakcji ziemniak-*Phytophthora infestans* podczas reakcji odpornościowej bulw genotypów ziemniaka posiadających wybrane geny R

Nr Zadania: 30; Nr zadania w IHAR-PIB: 3-1-00-3-06

Okres realizacji projektu: 2021 - 2026

Kierownik Zadania: dr Jarosław Plich (j.plich@ihar.edu.pl)

Zespół wykonawców w 2023 roku:

Jarosław Plich, Beata Tatarowska, Dorota Milczarek, Mirosława Łukasiewicz, Irena Bazylak, Małgorzata Słomska, Kamila Tkaczyk

Cele projektu na 2023 rok

1. Utrzymywanie i namnażanie materiału roślinnego do badań oraz przeprowadzenie oceny odporności wybranych odmian/klonów ziemniaka w teście listkowym i plastrowym przy wykorzystaniu izolatów *P. infestans* o różnym profilu wirulencji.
Cel zrealizowano
2. Izolacja RNA oraz ocena relatywnego poziomu ekspresji badanych genów R w liściach i bulwach badanych klonów/odmian ziemniaka.
Cel zrealizowano
3. Izolacja RNA oraz przeprowadzenie analizy różnicowej ekspresji genów (sekwencjonowanie transkryptomu metodą RNA-seq).
Cel zrealizowano

Materiał i metody

Temat badawczy 1

a) Materiał: 3 formy rodzicielskie / donory genów R: Bzura, Gardena, TG 97-411; 12 klonów ziemniaka pochodzących z krzyżowania donorów genów *R2/R2-like* i *Rpi-phu1*; 11 testerów Black'a; 20 klonów/odmian ziemniaka; 3 izolaty *P. infestans* o różnym profilu wirulencji + 1 izolat dodatkowy

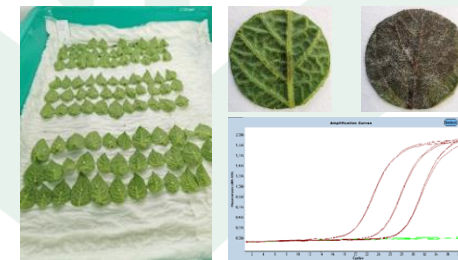
b) Metody: fenotypowa ocena odporności naci (test listkowy) i bulw (test plastrowy)

Temat badawczy 2

a) Materiał: Próbkki tkanki liści 3 odmian ziemniaka (Bzura, Gardena, TG 97-411) oraz 12 klonów potomnych, inokulowanych wybranymi izolatami *P. infestans*, zabezpieczone w pięciu punktach czasowych po inokulacji

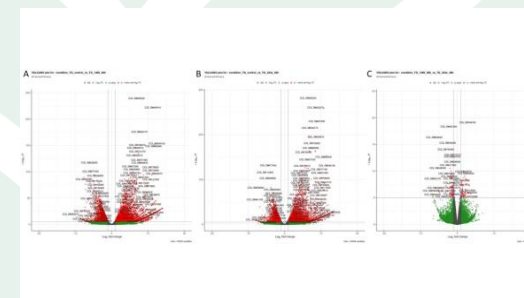
b) Metody: izolacja RNA, przepisanie RNA na cDNA (reverse transcription), Real Time qPCR, $\Delta\Delta Ct$

Temat badawczy 3

a) Materiał: Próbkki tkanki bulw 3 odmian ziemniaka (Bzura, Gardena, TG 97-411) oraz klonu potomnego DC-69, inokulowanych wybranymi izolatami *P. infestans*, zabezpieczone w pięciu punktach czasowych po inokulacji

b) Metody: izolacja RNA; sekwencjonowanie NovaSeq6000 (Illumina), PE 150, 20 mln par odczytów; obróbka bioinformatyczna i porównanie wyników wg zaplanowanego schematu

Wyniki i wnioski

Temat badawczy 1

- Testy listkowe

- Potwierdzenie profilu wirulencji wytypowanych izolatów *P. infestans*:

- Izolat 213/20 wirulentny w stosunku do genu *R2/R2-like*, awirulentny w stosunku do genu *Rpi-phu1*
- Izolat MP 324x awirulentny w stosunku do genu *R2/R2-like*, wirulentny w stosunku do genu *Rpi-phu1*
- Izolat MP 1480 (wzorzec) awirulentny w stosunku do obu genów *R2/R2-like* i *Rpi-phu1*

- Weryfikacja efektywności badanych genów w warunkowaniu odporności naci:

- Bzura (i klony posiadające *R2/R2-like*): odporne na MP 324x i MP 1480, podatne na 213/20
- Gardena, TG 97-411 (i klony posiadające *Rpi-phu1*): odporne na 213/20 i MP 1480, podatne na MP 324x
- Klony posiadające *R2/R2-like* i *Rpi-phu1*: odporne na trzy izolaty

- Testy plastrowe

- Weryfikacja efektywności badanych genów w warunkowaniu odporności bulw:

- Bzura (i klony posiadające *R2/R2-like*): podatne na 213/20, MP 324x, średnio podatne na MP 1480
- Gardena: podatna na trzy izolaty
- TG 97-411 (i klony posiadające *Rpi-phu1*): podatne na MP 324x i 213/20, wysoka odporność na MP 1480
- Klony posiadające *R2/R2-like* i *Rpi-phu1*: średnio odporne na MP 324x i 213/20, wysoka odporność na MP 1480

Po inokulacji kompatybilnym izolatem *P. infestans*

- *R2/R2-like*: liście – bardzo wysoki poziom odporności; bulwy – podatne
- *Rpi-phu1*: liście – bardzo wysoki poziom odporności; bulwy – zróżnicowany poziom odporności

Wyniki i wnioski

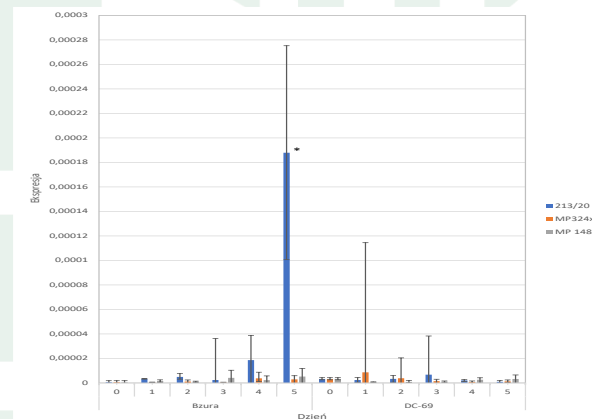
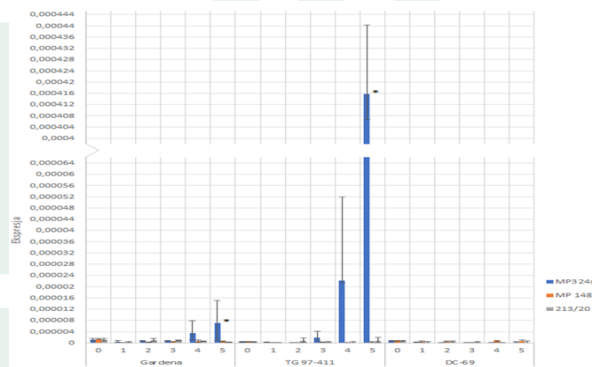
Temat badawczy 2

- Ekspresja genu *Rpi-phu1*:

- po inokulacji izolatami awirulentnymi (MP1480, 213/20)
  - **Gardena**: brak istotnych różnic w poziomie ekspresji we wszystkich punktach czasowych
  - **TG 97-411**: brak istotnych różnic w poziomie ekspresji we wszystkich punktach czasowych
  - **DC-69**: brak istotnych różnic w poziomie ekspresji we wszystkich punktach czasowych
- po inokulacji wirulentnym izolatem (MP 324x)
  - **Gardena**: wzrost poziomu relatywnej ekspresji w 4 i 5 dpi
  - **TG 97-411**: wzrost poziomu relatywnej ekspresji w 4 i 5 dpi
  - **DC-69**: brak istotnych różnic w poziomie ekspresji we wszystkich punktach czasowych

- Ekspresja genu *R2/R2-like*

- po inokulacji izolatami awirulentnymi (MP 1480, MP 324x)
  - Bzura: brak istotnych różnic w poziomie ekspresji we wszystkich punktach czasowych
  - DC-69: brak istotnych różnic w poziomie ekspresji we wszystkich punktach czasowych
- po inokulacji wirulentnym izolatem (213/20)
  - Bzura: wzrost poziomu relatywnej ekspresji w 4 i 5 dpi
  - DC-69: brak istotnych różnic w poziomie ekspresji we wszystkich punktach czasowych

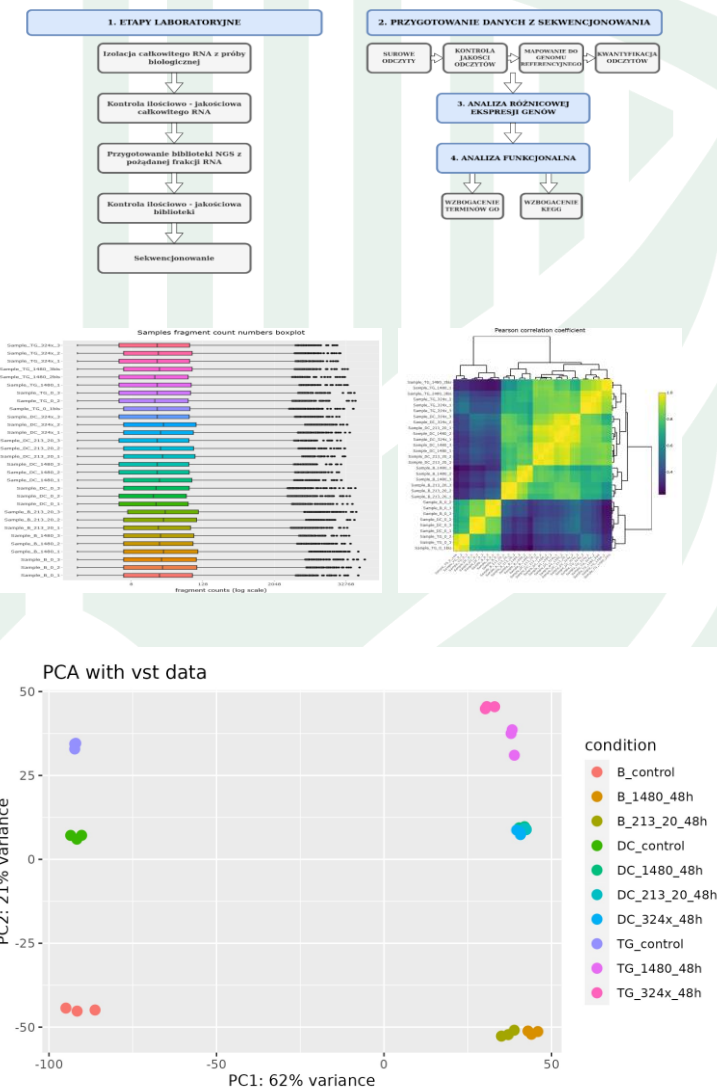
Rpi-phu1* i *R2/R2-like

- po inokulacji awirulentnymi izolatami - brak istotnych zmian poziomu relatywnej ekspresji;
- po inokulacji izolatami wirulentnymi - wzrost relatywnej ekspresji w 4 i 5 dniu po inokulacji;
- **DC-69 (*Rpi-phu1* i *R2/R2-like*)** - brak istotnych zmian ekspresji bez względu na użyty izolat.

Wyniki i wnioski

Temat badawczy 3

- Z powodzeniem przeprowadzono wszystkie etapy założonego schematu analizy RNA-seq
- Uzyskano wysokiej jakości wyniki sekwencjonowania, które pozwoliły na przeprowadzenie właściwej analizy bioinformatycznej. Przeprowadzono wstępne analizy dla całości uzyskanych danych oraz porównania profili ekspresji genów pomiędzy poszczególnymi grupami próbek.
- Analiza PCA całości danych: dwie pierwsze składowe główne tłumaczą ponad 83% obserwowanej zmienności ekspresji genów pomiędzy badanymi próbkami.

Wyniki i wnioski

Temat badawczy 3

BZURA

Schemat porównań

Próbki w trzech powtórzeniach	Zbiorcza nazwa próbek	Porównania	
Bzura_0_1	B_control		
Bzura_0_2			
Bzura_0_3			
Bzura_1480_48h_1	B_1480_48h	B_control	vs B_1480_48h
Bzura_1480_48h_2		B_control	vs B_213/20_48h
Bzura_1480_48h_3		B_1480_48h	vs B_213/20_48h
Bzura_213/20_48h_1	B_213/20_48h		
Bzura_213/20_48h_2			
Bzura_213/20_48h_3			

TG 97-411

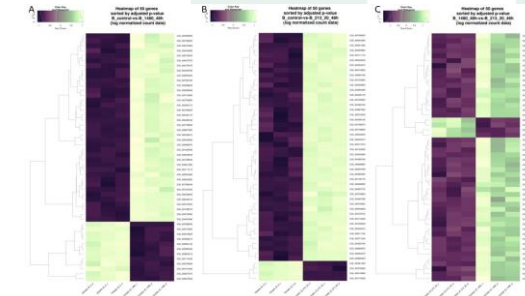
Schemat porównań

Próbki w trzech powtórzeniach	Zbiorcza nazwa próbek	Porównania	
TG_0_1	TG_control		
TG_0_2			
TG_0_3			
TG_1480_48h_1	TG_1480_48h	TG_control	vs TG_1480_48h
TG_1480_48h_2		TG_control	vs TG_324x_48h
TG_1480_48h_3		TG_1480_48h	vs TG_324x_48h
TG_324x_48h_1	TG_324x_48h		
TG_324x_48h_2			
TG_324x_48h_3			

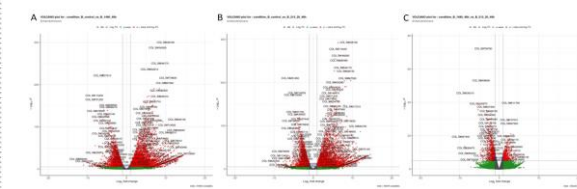
PCA

Heatmap

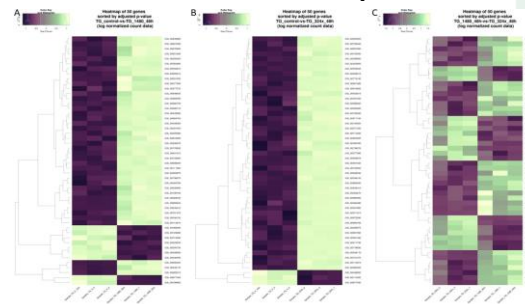
Volcano Plot

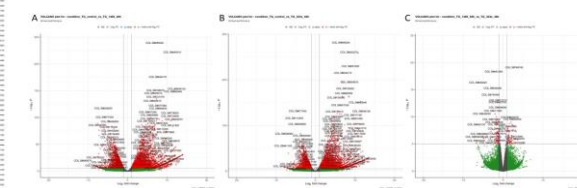
PCA

Heatmap

Volcano Plot

Wyniki i wnioski

Temat badawczy 3

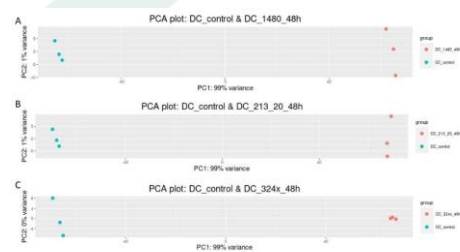
DC-69

Schemat porównań

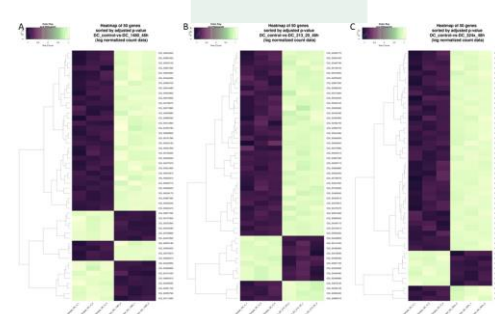
Próbki w trzech powtórzeniach	Zbiorna nazwa próbek	Porównania	
DC_0_1	DC_control		
DC_0_2			
DC_0_3			
DC_1480_48h_1	DC_1480_48h	DC_control	vs DC_1480_48h
DC_1480_48h_2		DC_control	vs DC_213/20_48h
DC_1480_48h_3		DC_control	vs DC_324x_48h

DC_213/20_48h_1	DC_213/20_48h	DC_1480_48h	vs DC_213/20_48h
DC_213/20_48h_2		DC_1480_48h	vs DC_324x_48h
DC_213/20_48h_3		DC_324x_48h	vs DC_213/20_48h
DC_324x_48h_1	DC_324x_48h		
DC_324x_48h_2			
DC_324x_48h_3			

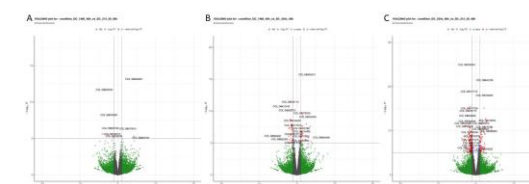
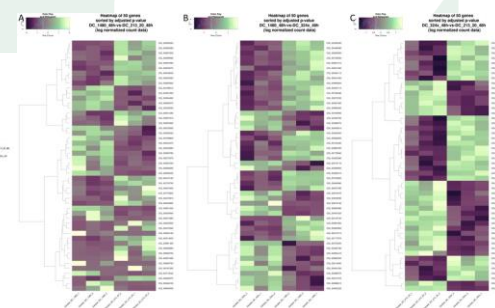
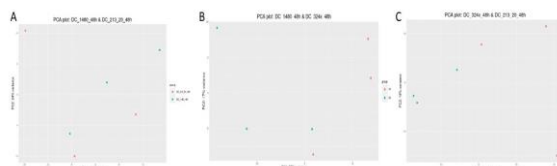
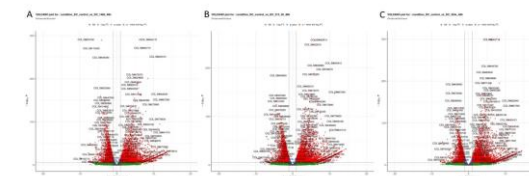
PCA

Heatmap

Volcano Plot

Wyniki wstępnej analizy porównawczej uzyskanych wyników wskazują na występowanie wyraźnych różnic w ekspresji pomiędzy próbkami pobranymi przed inokulacją, w porównaniu do próbek pobranych z bulw inokulowanych *P. infestans*. Nieco mniej wyraźne, lecz nadal istotne różnice występują pomiędzy próbkami bulw inokulowanych poszczególnymi izolatami *P. infestans*.

Prezentacja wyników:

EAPR, Pathology & Pests Section Meeting, 3-6 września, 2023, Arras, Francja

Plich J., Milczarek D., Tatarowska B., Sobkowiak S.

,Expression of selected potato *R* genes in compatible and incompatible interaction with *P. infestans* isolates' (Poster)

Radzików
05-870 Błonie
tel. +48 22 733 45 00
NIP: 5290007029
REGON: 000079480
e-mail: postbox@ihar.edu.pl
www.ihar.edu.pl

Jarosław Plich

IHAR-PIB Odział w Młochowie
Zespół Metodyki Hodowli
tel. +48 22 729 92 48
e-mail: j.plich@ihar.edu.pl